

Kommitté 5:

**Transport, infrastruktur och IT,
digitalisering, landsbygd, skog**

Motioner: Landsbygd

Centerpartiets partistämma 13–16 november 2025

Centerpartiet

Landsbygd och regional utveckling	3
Centerpartiets landsbygdspolitik	4
5.42, 5.43	4
Offentlig service på landsbygden	5
5.44, 5.45	5
OPS som verktyg för landsbygdsutveckling	7
5.46	7
EU:s sammanhållningspolitik	9
5.47, 5.48, 5.49	9
Regionalt ansvar för vandringsleder	11
5.50	11
Att-satser	12
5.42 Motion om regionalt differentierad lagstiftning	14
5.43 Om bättre förutsättningar för att hela Sverige ska leva	15
5.44 Tidningar och post	17
5.45 motion om servicenivå på landsbygden kopplat till presstödet	19
5.46 Motion för ökad offentlig-privat samverkan (OPS) som verktyg för hållbar landsbygdsutveckling	20
5.47 Platsbaserad utvecklingspolitik för landsbygderna	22
5.48 Sverige behöver en egen sammanhållningspolitik	23
5.49 Motion om regional utveckling och sammanhållningspolitiken	25
5.50 Överför ansvaret för regionala vandringsleder till regionerna	26

Landsbygd och regional utveckling

I Sverige ska alla kunna leva och förverkliga sina drömmar, oavsett var man bor. Den viktigaste tillgången i arbetet för levande landsbygder är de människor som bor där. Därför ska besluten fattas så nära människor som möjligt. Så stärker vi den lokala demokratin och fattar klokare beslut för våra landsbygder. Genom att skapa förutsättningar för landsbygdernas företag skapas jobb och det blir enklare att hålla en hög kvalitet i landsbygdernas skolor, sjukvård och äldreomsorg. Fler attraktiva boendemiljöer, exempelvis i strandnära lägen, får också landsbygderna att utvecklas, precis som tillgång till snabbt bredband, fungerande vägar och järnvägar och trygg elförsörjning.

Riksdagens mål för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet. Centerpartiet anser att utgångspunkten för politikområdet är relevant men vill att staten ska agera mer samordnat för att nå politikens mål och samtidigt ge regionerna det ansvar och handlingsutrymme som de behöver för att kunna genomföra långsiktiga insatser lokalt och regionalt. Det regionala utvecklingsarbetet behöver styras av just de regionala förutsättningarna. Med fokus på stärkt arbetsmarknad, utbildning, innovation och den gröna omställningen så stärks konkurrenskraften för alla delar av Sverige.

Centerpartiets landsbygdspolitik

[5.42](#), [5.43](#)

[5.42.1](#) att en översyn av gällande lagstiftning, i samverkan med Länsstyrelser, Regioner och kommuner, genomförs för att identifiera de områden där lagstiftningen skapar lokala problem och regionala motsättningar.

[5.42.2](#) att identifierade områden ges en fördjupad analys med förslag på åtgärder och ändringar.

[5.43.1](#) att införa riktade företagsstöd och skattereduktioner för företag inom gröna näringar, turism och digital innovation på landsbygden.

Partistyrelsens yttrande

En motionär föreslår att det ska finnas utrymme för lokala undantag och regionala tolkningar av nationella regelverk för att spegla geografiska skillnader. Partistyrelsen delar uppfattningen att det i vissa avseenden behöver finnas en flexibilitet i lagstiftningen givet de skilda förutsättningarna som finns i landet. I linje med det beslutade partistämman i Örebro 2023 att det ska vara möjligt att differentiera kommunernas ansvarsområden, så att exempelvis kommuner ska ges möjlighet att på frivillig väg flytta verksamhetsområden som är starkt reglerade av staten till annan kommun eller till regional nivå. Partistämman ställde sig även bakom ett långtgående frikommunförsök i syfte att testa de tankar och utvecklingsförslag som finns lokalt och regionalt, och att dessa ska kunna möjliggöras genom författningsändringar, dispenser och undantag.

Vidare ställde sig Centerpartiets förtroenderåd tidigare i år bakom förslagen från en av Centerpartiets reformarbetsgrupper; att alla riktade statsbidrag ska omvandlas till generella statsbidrag, utan ansökningsprocess och återrapporteringskrav, inledningsvis för kommuner med färre än 30 000 invånare. Dessutom bestämdes att politiska beslut och lagar ska landsbygdssäkras genom att befintlig lagstiftning inom vård, skola och omsorg ses över ur ett landsbygdsperspektiv för att möjliggöra små, flexibla och lokalt anpassade lösningar.

En motionär vill se riktade företagsstöd och skattereduktioner för företag inom gröna näringar, turism och digital innovation på landsbygden. Partistyrelsen anser i grunden att företags- och innovationsfrämjande insatser ska vara oberoende av geografi, men att det även ska finnas insatser som särskilt riktar sig till Sveriges landsbygder, för att kompensera för olika strukturella nackdelar. Redan i dag finns det projekt- och företagsstöd, transportbidrag och skattereduktioner m.m. som riktar sig specifikt till lantbrukssektorn och Sveriges landsbygder. Dessa insatser fyller en viktig funktion och behöver ständigt ses över och anpassas efter sin omvärld.

Förslag till beslut: Besvarad

[5.42.1](#) att en översyn av gällande lagstiftning, i samverkan med Länsstyrelser, Regioner och kommuner, genomförs för att identifiera de områden där lagstiftningen skapar lokala problem och regionala motsättningar.

[5.42.2](#) att identifierade områden ges en fördjupad analys med förslag på åtgärder och ändringar.

[5.43.1](#) att införa riktade företagsstöd och skattereduktioner för företag inom gröna näringar, turism och digital innovation på landsbygden.

Offentlig service på landsbygden

5.44, 5.45

5.44.1 att Centerpartiet ser till att alla skall kunna få sin tidning i pappersformat.

5.44.2 att Centerpartiet initierar en översyn av Postnord där hela Sverige får en god service och att portokostnader blir rimliga.

5.45.1 att Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts för att utreda en service/existensnivå för boende på landsbygderna, gärna korrelaterat till stadsbors nyttjande av det gemensamma skattefinansierade samhället så att en mer rättvis fördelning sker över landet.

5.45.2 att Centerpartiet verkar för en nivå på landsbygdsservice som upprätthåller en skälig trygghetsnivå i freds-, som i kris- och krisberedskapstider även för landsbygdsboende.

Partistyrelsens yttrande

Motionerna tar upp frågor som rör landsbygdernas tillgång till offentlig service och specifikt tillgången till postservice. Bland annat uttrycks en frustration över att det inte längre går att få sin papperstidning distribuerad i vissa delar av landet samt att portokostnaderna har stigit i en för hög takt. En av motionärerna efterlyser en bredare utredning om vilken service som ska gå att förvänta sig på landsbygden.

Partistyrelsen anser att distribution av tidningar är viktigt ur demokratisynpunkt, men att det inte är samhällsekonomiskt försvarbart att alla ska ha rätt att få sin tidning distribuerad varje morgon. Det är inte realistiskt givet hur den samhällsomfattande posttjänsten och tidningskonsumtionen har förändrats de senaste 20 åren. Däremot kan det finnas delar av landet där det kommer att krävas särskilda satsningar för att underlätta distribution av nyhetstidningar. Ofta sammanfaller dessa delar av landet med de hushåll som saknar en snabb och tillförlitlig bredbandsuppkoppling.

Partistyrelsen instämmer med en av motionärernas synpunkter om att portot har blivit väldigt dyrt och att det är på tiden att staten frångår kravet om att den samhällsomfattande posttjänsten ska finansieras genom portointäkter. Konsekvenserna riskerar annars att bli ett ännu högre porto och att den samhällsomfattande posttjänsten fortsätter att försämrats från en redan låg nivå. Ett sätt att komma ur den negativa spiralen är att staten tar fram en finansiering vid sidan om portointäkterna, vilket det finns förslag om i utredningen Posttjänst för hela slanten (SOU 2023:4).

I Centerpartiets landsbygdsprogram från 2023 formulerar partiet sig på följande sätt om allas rätt till en grundläggande service: *De ekonomiska ojämlikheterna mellan land och stad är ett samhällsproblem som behöver tas på allvar. Ekonomin lägger grunden för vad vi som samhälle kan erbjuda människor i form av utbildning, vård, service och trygghet. Det är den som finansierar samhällskontraktet. Därför behöver Sverige som land bli tydligare när det gäller människors rätt till en grundläggande servicenivå. Det måste ske genom en politik som dels stimulerar jobbskapande, utveckling och tillväxt – och som dels tar hänsyn till de skilda förutsättningar som kommer av gleshet och demografi.* Partistyrelsen anser att dessa formuleringar fortfarande är giltiga och att det återstår för staten att precisera vilka förväntningar som en medborgare kan ha på den offentliga servicen.

Förslag till beslut: Besvarad

[5.44.2](#) att Centerpartiet initierar en översyn av Postnord där hela Sverige får en god service och att portokostnader blir rimliga.

[5.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts för att utreda en service/existensnivå för boende på landsbygderna, gärna korrelerat till stadsbors nyttjande av det gemensamma skattefinansierade samhället så att en mer rättvis fördelning sker över landet.

[5.45.2](#) att Centerpartiet verkar för en nivå på landsbygdsservice som upprätthåller en skälig trygghetsnivå i freds-, som i kris- och krisberedskapstider även för landsbygdsboende.

91

Förslag till beslut: Avslag

[5.44.1](#) att Centerpartiet ser till att alla skall kunna få sin tidning i pappersformat.

92

93

OPS som verktyg för landsbygdsutveckling

5.46

[5.46.1](#) att utreda och utveckla riktlinjer för småskaliga OPS-projekt som fokuserar på landsbygdsutveckling: Detta inkluderar tydliga modeller för ansvarsfördelning, finansiering och riskhantering mellan offentlig och privat sektor.

[5.46.2](#) att revidera kommunallagen för att ge kommuner ökad flexibilitet att ingå OPS-avtal: Syftet är att underlätta kommuners möjlighet att samarbeta med privata aktörer i projekt som skapar långsiktig samhällsnytta.

[5.46.3](#) att förespråka undantag i lagen om offentlig upphandling (LOU) för innovationsfrämjande OPS-projekt: Detta kan göra det enklare att upphandla ny teknik och tjänster som är anpassade efter landsbygdens särskilda behov.

[5.46.4](#) att inrätta en nationell fond för medfinansiering av OPS-projekt för landsbygden: Denna fond kan fungera som ekonomisk trygghet för kommuner och regioner som vill initiera samverkansprojekt, men saknar tillräckliga resurser.

Partistyrelsens yttrande

Motionären lämnar flera förslag för att främja användandet av offentlig-privat samverkan, så kallad OPS, i syfte att skapa landsbygdsutveckling.

OPS är ett samlingsbegrepp för olika typer av avtalsreglerade samarbeten mellan det allmänna och enskilda företag och organisationer i syfte att tillgodose ett samhälleligt behov. Syftet med denna samverkansform mellan offentlig och privat sektor är att skapa högre kvalitet och effektivitet.

Historiskt har OPS-projekt varit komplexa och av betydande storlek, exempelvis kan nämnas Arlandabanan och Nya Karolinska sjukhuset.

Partistyrelsen har generellt en positiv inställning till att involvera privat kapital i finansieringen av offentliga projekt. Det kan bidra till ökad samhällsnytta och att projekt som annars inte skulle bli av blir av. Men alla projekt lämpar sig inte för denna typ av kontraktsform, vilket kan vara en förklaring till majoriteten av OPS-projekten historiskt har varit inom transportsektorn.

I dag finns det få exempel eller studier på OPS som projektform för landsbygdsutveckling. En anledning kan vara att projekt inom detta område, till sin natur, ofta handlar om mindre aktiviteter och samarbeten. Partistyrelsen ställer sig därför positiv till att sluta denna kunskapslucka och yrkar bifall till förslaget att utreda och utveckla riktlinjer för hur småskaliga OPS-projekt som fokuserar på landsbygdsutveckling kan lyckas.

Bland existerande OPS-landsbygdsexempel kan nämnas Leader, som är en metod för att främja lokal utveckling på landsbygderna genom lokala initiativ och engagemang. Ett annat exempel är BID, som kan beskrivas som en internationell samverkansmodell och ett sätt att organisera och formalisera samverkan och partnerskap mellan olika ideella, offentliga och privata aktörer.

Motionären föreslår att kommunallagen ska revideras samt att det ska införas undantag i LOU för att främja OPS i landsbygdsutvecklingssyfte. Partistyrelsen kan inte se att lagstiftningen skulle utgöra något större hinder för OPS i landsbygdssyfte. OPS omfattas inte av någon särskild reglering i LOU, men det har framförts att sådana samarbeten i regel omfattas av upphandlingsregelverket. De ska därmed följa de grundläggande principerna för offentlig upphandling.

134 Vad gäller en kommuns möjlighet att ingå avtal så gäller generellt att avtalsslutandet måste ligga
135 inom kommunens befogenhet som anges i kommunallagens. Därutöver måste kraven på den
136 ekonomiska förvaltningen inom en kommun beaktas, däribland kravet att kommunens verksamhet
137 ska bedrivas med god ekonomisk hushållning. Partistyrelsen har inte för avsikt att ändra på detta.

138 När det gäller motionärens förslag om att inrätta en nationell fond för medfinansiering av OPS-
139 projekt för landsbygden, så bedömer partistyrelsen att det redan finns resurser för detta genom
140 exempelvis landsbygdsutvecklingsfonden, som bl.a. finansierar LLU/leadermetoden. Därtill kan den
141 som har en projekttid söka regionalt investeringsstöd via Tillväxtverket. Syftet med det stödet är att
142 stödja en hållbar tillväxt och stärka konkurrenskraften i företagen, för att på så sätt bidra till en
143 hållbar utveckling på regional nivå. Många sådana projekt finansieras enbart med offentliga medel,
144 men det finns även exempel på projekt som samfinansieras med privata medel.

Förslag till beslut: Bifall

[5.46.1](#) att utreda och utveckla riktlinjer för småskaliga OPS-projekt som fokuserar på landsbygdsutveckling: Detta inkluderar tydliga modeller för ansvarsfördelning, finansiering och riskhantering mellan offentlig och privat sektor.

145

Förslag till beslut: Besvarad

[5.46.2](#) att revidera kommunallagen för att ge kommuner ökad flexibilitet att ingå OPS-avtal: Syftet är att underlätta kommuners möjlighet att samarbeta med privata aktörer i projekt som skapar långsiktig samhällsnytta.

[5.46.3](#) att förespråka undantag i lagen om offentlig upphandling (LOU) för innovationsfrämjande OPS-projekt: Detta kan göra det enklare att upphandla ny teknik och tjänster som är anpassade efter landsbygdens särskilda behov.

146

Förslag till beslut: Avslag

[5.46.4](#) att inrätta en nationell fond för medfinansiering av OPS-projekt för landsbygden: Denna fond kan fungera som ekonomisk trygghet för kommuner och regioner som vill initiera samverkansprojekt, men saknar tillräckliga resurser.

147

148

EU:s sammanhållningspolitik

[5.47](#), [5.48](#), [5.49](#)

[5.47.1](#) att Centerpartiet verkar för att verktygen ITI och LLU tillgängliggörs i Sverige genom nödvändiga lagändringar eller förordningar.

[5.48.1](#) att Centerpartiet stämman beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram en sammanhållningspolitik för Sverige.

[5.49.1](#) att Centerpartiet för en aktiv politik på nationell nivå för att främja att europeiska medel för regional utveckling kommer regionerna till del så att de kan möta sina olika utmaningar och kan sprida sina styrkor.

[5.49.2](#) att Centerpartiet för ett aktivt påverkansarbete på Europainivå för att säkerställa att Sveriges regioner även fortsatt kan ta del av utvecklingsmedel.

Partistyrelsens yttrande

Motionerna tar upp frågeställningar som rör den europeiska sammanhållningspolitiken. En motionär vill att Centerpartiet ska verka för att EU-medlen kommer regionerna till del samt att Sveriges regioner även fortsatt ska ta del av utvecklingsmedel. Partistyrelsen anser att de europeiska medlen för regional utveckling är viktiga eftersom de utgör en stor del av finansieringen av det regionala utvecklingsuppdraget. Utan dessa medel skulle den regionala utvecklingspolitiken tappa mycket kraft. När begreppet regioner används i EU-sammanhang, avses de 276 regioner som EU är uppdelad i, varav åtta av dessa finns i Sverige. Partistyrelsens grundinställning är att alla EU:s regioner ska kunna ta del av de regionala utvecklingsmedlen och inte bara de mest behövande.

Enligt Riksdagens utredningstjänst har andelen svenska regionalfondsmedel som går till statliga myndigheters löner, lokaler och statlig konsumtion ökat de senaste 15 åren och som högst var andelen 26 procent 2020. Partistyrelsen anser att det är en olycklig utveckling som behöver brytas.

En motionär vill att partistyrelsen ska få i uppdrag att ta fram en sammanhållningspolitik för Sverige. Partistyrelsen delar uppfattningen att Centerpartiet ska verka för ett Sverige som håller ihop, men bedömer att mycket av det som efterfrågas i motionen kan hanteras inom ramen för nuvarande regionala utvecklingspolitik, där Sveriges regioner har ett lagstadgat ansvar för samordning och utveckling av det regionala arbetet för hållbar utveckling i respektive län. Därtill har Riksdagen beslutat om en nationell landsbygdspolitik på senare år som regeringen inte fyllt med innehåll. Väl så viktigt som att utforma ett nytt politikområde blir därför att Centerpartiet i alla sammanhang fortsätter att driva en landsbygdsvänlig politik, precis som vi har gjort i över 100 år.

En motionär vill att partistyrelsen ska verka för att ITI och LLU (som är två territoriella verktyg inom EU:s sammanhållningspolitik) ska tillgängliggöras i Sverige. En liknande motion besvarades av partistämman 2023. Partistyrelsen har alltså en positiv grundsyn till båda verktygen och kan konstatera att LLU redan i dag används inom EU:s landsbygdsutvecklingsfond. Att utvidga LLU till regionalfonden prövades förra programperioden, men erfarenheterna från det försöket var inget lyckade då projekten blev liknande i båda fonderna, men administrationen ökade. Partistyrelsen vill också poängtera att en implementering av såväl LLU som ITI inte innebär några extra EU-medel, utan om verktygen ska användas innebär det omprioriteringar inom befintliga programbudgetar.

När det gäller ITI specifikt finns det enligt Tillväxtverket och Regeringskansliet inget som formellt hindrar de regionala programområdena att använda sig av det verktyget i sina program. Dock har

190 inget program valt att göra det den här programperioden och därför har den svenska förordningen
191 inte behövt täcka in ITI. Ett skäl för det låga intresset kan vara att EU-förordningen den här
192 programperioden innehåller så många öronmärkningar av medel att regionernas valfrihet inte
193 medger att ITI prioriteras. Ett annan skäl kan vara att ITI anses krångligt.

Förslag till beslut: Besvarad

[5.47.1](#) att Centerpartiet verkar för att verktygen ITI och LLU tillgängliggörs i Sverige genom nödvändiga lagändringar eller förordningar.

[5.49.1](#) att Centerpartiet för en aktiv politik på nationell nivå för att främja att europeiska medel för regional utveckling kommer regionerna till del så att de kan möta sina olika utmaningar och kan sprida sina styrkor.

[5.49.2](#) att Centerpartiet för ett aktivt påverkansarbete på Europainivå för att säkerställa att Sveriges regioner även fortsatt kan ta del av utvecklingsmedel.

Förslag till beslut: Avslag

[5.48.1](#) att Centerpartiet stämma beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram en sammanhållningspolitik för Sverige.

Hanna Matsson Wagenius reserverar sig till förmån för att bifalla motion 5.47 (Jämtland 20.1)

Motivering:

EU:s sammanhållningspolitik – som har sin grund i artikel 174 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt – syftar till att minska regionala skillnader och skapa utveckling i hela unionen. Artikel 175 slår fast att medlemsländerna ska vidta åtgärder för att denna politik ska kunna genomföras. Två av verktygen som EU tillhandahåller för att nå detta mål är ITI (integrerade territoriella investeringar) och LLU (lokalt ledd utveckling, ofta kallat Leader). Dessa verktyg är utformade för att flytta beslutsamhet närmare människor, företag, idéburna organisationer och lokala aktörer. De ger möjlighet att anpassa insatser efter platsens behov och förutsättningar – ett synsätt Centerpartiet står bakom. Idag används LLU inom jordbrukspolitiken (genom den strategiska planen 2023–2027), men verktyget borde även få användas inom regionalfonden. ITI används endast för urban utveckling i Sverige, trots att EU:s regler gör det möjligt att använda det även för utveckling på landsbygderna. Det finns alltså inga rättsliga hinder i EU-regelverket – men det finns heller inget i svensk lag eller förordning som möjliggör att exempelvis regioner kan delegera beslut om statliga medel till lokala aktörer. Kommunallagens 10 kap. 1 § förbjuder sådan delegation, om det inte finns stöd i lag. Det innebär att även om EU erbjuder ett sätt att skapa mer lokal styrning och anpassning, så tillåter inte den svenska modellen att verktygen används fullt ut. Det är både orimligt och olyckligt. Att Sverige tidigare har testat liknande metoder som gett ökad administration är inte ett tillräckligt skäl att avstå – särskilt inte i ett läge där både landsbygdspolitiken och regionalpolitiken nu ses över nationellt. Centerpartiet bör vara pådrivande för att Sverige, i nästa programperiod, både öppnar upp för ITI och möjliggör att LLU får användas även inom regionalfonden. Det handlar om att skapa verklig möjlighet till platsanpassad utveckling och om att låta lokala krafter – människor, företag, civilsamhälle och kommuner – ta ansvar för sin framtid. Det är i linje med sammanhållningspolitikens syfte: att hela landet ska leva och utvecklas, inte bara vissa delar.

Regionalt ansvar för vandringsleder

5.50

[5.50.1](#) att Centerpartiet verkar för att ansvaret för planering och utveckling av regionala vandringsleder överförs från Länsstyrelsen till Regionerna, i syfte att bättre samordna friluftslivets infrastruktur med regionernas utvecklings- och folkhälsomål.

Partistyrelsens yttrande

Partistyrelsen anser att de regionala vandringslederna fyller en viktig funktion i samhället och delar motionärens ambition att utveckla stödet till dem. I dag finns ingen tydligt utpekad ansvarig för planering och utveckling av regionala vandringsleder. Länsstyrelserna leder och samordnar det regionala arbetet avseende friluftsliv. Naturvårdsverket har ett samordningsansvar för vandringsleder där staten inte är huvudman. Regionerna har precis som motionären lyfter fram fått utökade uppdrag på senare år inom regional utveckling och folkhälsa och i praktiken finansieras mycket av den regionala ledutveckling och skötseln genom olika kortsiktiga projektfinansieringar.

Partistyrelsen tror till skillnad från motionären inte att planeringen och utvecklingen av de regionala vandringslederna skulle gynnas av att regionerna fick ett tydligare ansvar för dem. Risker är att ansvaret flyttas över men att det inte följer med några ekonomiska medel. Istället bedömer partistyrelsen att det är effektivare att stärka den regionala samverkan och att länsstyrelserna bli bättre på att integrera ett regionalt utvecklingsperspektiv och folkhälsoperspektiv i sin ordinarie verksamhet.

Förslag till beslut: Avslag

[5.50.1](#) att Centerpartiet verkar för att ansvaret för planering och utveckling av regionala vandringsleder överförs från Länsstyrelsen till Regionerna, i syfte att bättre samordna friluftslivets infrastruktur med regionernas utvecklings- och folkhälsomål.

Att-satser

[5.42.1](#) att en översyn av gällande lagstiftning, i samverkan med Länsstyrelser, Regioner och kommuner, genomförs för att identifiera de områden där lagstiftningen skapar lokala problem och regionala motsättningar.

[5.42.2](#) att identifierade områden ges en fördjupad analys med förslag på åtgärder och ändringar.

[5.43.1](#) att införa riktade företagsstöd och skattereduktioner för företag inom gröna näringar, turism och digital innovation på landsbygden.

[5.44.1](#) att Centerpartiet ser till att alla skall kunna få sin tidning i pappersformat.

[5.44.2](#) att Centerpartiet initierar en översyn av Postnord där hela Sverige får en god service och att portokostnader blir rimliga.

[5.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts för att utreda en service/existensnivå för boende på landsbygderna, gärna korrelaterat till stadsbors nyttjande av det gemensamma skattefinansierade samhället så att en mer rättvis fördelning sker över landet.

[5.45.2](#) att Centerpartiet verkar för en nivå på landsbygdsservice som upprätthåller en skälig trygghetsnivå i freds-, som i kris- och krisberedskapstider även för landsbygdsboende.

[5.46.1](#) att utreda och utveckla riktlinjer för småskaliga OPS-projekt som fokuserar på landsbygdsutveckling: Detta inkluderar tydliga modeller för ansvarsfördelning, finansiering och riskhantering mellan offentlig och privat sektor.

[5.46.2](#) att revidera kommunallagen för att ge kommuner ökad flexibilitet att ingå OPS-avtal: Syftet är att underlätta kommuners möjlighet att samarbeta med privata aktörer i projekt som skapar långsiktig samhällsnytta.

[5.46.3](#) att förespråka undantag i lagen om offentlig upphandling (LOU) för innovationsfrämjande OPS-projekt: Detta kan göra det enklare att upphandla ny teknik och tjänster som är anpassade efter landsbygdens särskilda behov.

254 [5.46.4](#) att inrätta en nationell fond för medfinansiering av OPS-projekt för landsbygden: Denna fond
255 kan fungera som ekonomisk trygghet för kommuner och regioner som vill initiera
256 samverkansprojekt, men saknar tillräckliga resurser.

257

258 [5.47.1](#) att Centerpartiet verkar för att verktygen ITI och LLU tillgängliggörs i Sverige genom
259 nödvändiga lagändringar eller förordningar.

260

261 [5.48.1](#) att Centerpartiet stämman beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram en
262 sammanhållningspolitik för Sverige.

263

264 [5.49.1](#) att Centerpartiet för en aktiv politik på nationell nivå för att främja att europeiska medel för
265 regional utveckling kommer regionerna till del så att de kan möta sina olika utmaningar och kan
266 sprida sina styrkor.

267

268 [5.49.2](#) att Centerpartiet för ett aktivt påverkansarbete på Europainivå för att säkerställa att Sveriges
269 regioner även fortsatt kan ta del av utvecklingsmedel.

270

271 [5.50.1](#) att Centerpartiet verkar för att ansvaret för planering och utveckling av regionala
272 vandringsleder överförs från Länsstyrelsen till Regionerna, i syfte att bättre samordna friluftslivets
273 infrastruktur med regionernas utvecklings- och folkhälsomål.

274

275

276	<u>5.42 Motion om regionalt differentierad lagstiftning</u>
277	Motionsskrivare: Lena Kjellsson
278	
279	Titel
280	Motion om regionalt differentierad lagstiftning
281	Gammalt motionsnummer
282	Jämtland 15
283	Medskrivare
284	
285	Område
286	Landsbygd och Regional utveckling
287	Brödtext
288	Bakgrund
289	Vårt avlånga land erbjuder många olika naturtyper, varierad demografi och annat som gör att
290	förutsättningarna och livet kan skilja sig väsentligt, beroende på var i landet man befinner sig. Detta
291	gör också att utmaningarna för de olika platserna varierar kraftigt. Det finns otaliga exempel på hur
292	lagstiftning gynnar och skapar goda förutsättningar för utveckling inom ett visst geografiskt område,
293	men som samtidigt hämmar och skapar problem på andra platser.
294	
295	Motivering
296	Den rikedom i variation som Sverige kan erbjuda är viktig att värna, och för att göra det behövs ett
297	nytt tänk kring olika lagar, regler och förordningar. Det behöver finnas utrymme för lokala undantag
298	och regionala tolkningar av det nationella regelverket.
299	
300	Att-satser
301	5.42.1 att en översyn av gällande lagstiftning, i samverkan med Länsstyrelser, Regioner och
302	kommuner, genomförs för att identifiera de områden där lagstiftningen skapar lokala
303	problem och regionala motsättningar.
304	5.42.2 att identifierade områden ges en fördjupad analys med förslag på åtgärder och ändringar.
305	Distriktets yttrande
306	Sverige är ett stort land och förhållandena skiljer sig åt över landet. Genom en mer flexibel
307	rättstillämpning skulle man kunna skapa förutsättningar som bättre möter de olika behov och
308	utmaningar som finns i de olika delarna av landet. /En anpassad lagstiftning kunna hjälpa till att
309	skydda miljön och skapa effektiva och rättvisa lösningar inom jord- och skogsbruk. Det skulle även
310	kunna vara möjligt att skapa mer anpassade lösningar inom infrastruktur, socialt stöd och utbildning
311	utifrån befolkningstäthet. /Om lagstiftningen är enhetlig för alla delar av landet riskerar man att den
312	inte fungerar lika bra för alla regioner. Genom att tillåta lokala anpassningar ökar chansen att
313	reglerna blir mer effektiva, vilket kan leda till bättre efterlevnad och större förståelse för lagarna.
314	/Motionen avser ny politik som ligger i linje med Centerpartiets decentraliserade förhållningssätt.

5.43 Om bättre förutsättningar för att hela Sverige ska leva

Motionsskrivare: Faraah Mohamud

Titel

Om bättre förutsättningar för att hela Sverige ska leva

Gammalt motionsnummer

Fyrbodal 12

Medskrivare

Henrik Jansson, Vänersborg, Lisbeth Vestlund, Åmål, Johan Dahlström, Trollhättan, David Malmgren, Trollhättan, Reinhold Hedenblad, Orust, Roger Jodensvi, Tanum

Område

Landsbygd och Regional utveckling

Brödtext

För att hela Sverige ska kunna leva och utvecklas krävs starkare förutsättningar för landsbygd och glesbygd. Idag står många mindre orter och landsbygdsområden inför utmaningar som avfolkning, brist på arbetstillfällen, begränsad service och dålig infrastruktur. Samtidigt finns en stor potential i dessa områden när det gäller företagande, naturturism, hållbart jord- och skogsbruk samt lokal kultur och samhällsengagemang.

För att skapa livskraftiga och attraktiva lokalsamhällen krävs konkreta politiska åtgärder som:

Stärker näringslivet och skapar jobb genom riktade stöd och incitament för småföretag och landsbygdsföretag inom exempelvis gröna näringar, turism och digital innovation.

Förbättrar infrastrukturen genom statliga investeringar i bredbandsutbyggnad och kollektivtrafik, samt ökade resurser till vägunderhåll i glesbygd.

Säkerställer tillgång till samhällsservice genom lagstadgade krav på närvaro av skolor, vårdcentraler och samhällsservice i glesbygd.

Främjar bostadsbyggande och boendemiljöer genom subventionerade byggnadskostnader och förenklade regler för bygglov på landsbygden.

Ger lika möjligheter att köpa bostad med bolån genom att införa statliga kreditgarantier för bolån i områden med låg marknadsvärdering.

Behov av rättvisare bostadspolitik

Enligt Hela Sverige ska levas Balansrapport om Bostäder görs en stor del av investeringarna och satsningarna kring storstäder och större städer. Investeringsstödet för byggandet av hyreslägenheter har fungerat någorlunda väl, men behöver utvecklas. Idag går 75 procent av hyresstödet till storstäder, medan övriga Sverige får dela på resterande 25 procent. Dessutom får storstäderna stöd för en högre produktionskostnad, vilket ytterligare förstärker skillnaderna mellan stad och land.

I två statliga utredningar – Landsbygdskommittén, där samtliga partier var överens, och Kommunutredningen – har det föreslagits ett landsbygdslån för att underlätta bostadsbyggande på landsbygden. Trots bred politisk enighet har ingen åtgärd ännu vidtagits för att genomföra detta förslag.

358 För att säkerställa likvärdiga möjligheter att bo och leva i hela Sverige behöver bostadspolitiken
359 reformeras. Genom att införa landsbygdslån och justera hyresstödet kan vi minska ojämlikheten och
360 främja bostadsbyggande även utanför storstäderna. Konkreta politiska åtgärder
361 Inför riktade företagsstöd och skattereduktioner för företag inom gröna näringar, turism och digital
362 innovation på landsbygden.
363 Statlig bredbandsutbyggnad för att säkerställa snabb och stabil internetuppkoppling i alla delar av
364 landet.
365 Öka statsbidragen för kollektivtrafik och vägunderhåll i glesbygdsområden.
366 Lagstadga om närvaro av grundläggande samhällsservice såsom skolor och vårdcentraler i glesbygd.
367 Inför statliga kreditgarantier för bolån i områden med låg marknadsvärdering för att möjliggöra
368 bostadsköp på landsbygden.
369 Reformera investeringsstödet för hyreslägenheter så att det fördelas mer rättvist mellan storstäder
370 och landsbygd.
371 Inför ett landsbygdslån enligt förslagen från Landsbygdskommittén och Kommunutredningen för att
372 stimulera bostadsbyggande på landsbygden.
373 Subventionera byggkostnader och förenkla bygglovsprocessen för nybyggnation på landsbygden.

374 Att-satser

375 [5.43.1](#) att införa riktade företagsstöd och skattereduktioner för företag inom gröna näringar, turism
376 och digital innovation på landsbygden.

377 Distriktets yttrande

378 Centerpartiet har länge drivit på för att sänka kostnader och skatter för företag, särskilt på
379 landsbygden. Vi ser behovet av riktade insatser för företag inom gröna näringar, turism och digital
380 innovation, då dessa sektorer har stor potential att bidra till hållbar tillväxt och fler arbetstillfällen i
381 gles- och landsbygd. Därför bifaller vi denna att-sats.
382 Vi anser att bostadsmarknaden i hela Sverige behöver fungera bättre, och vi har tidigare föreslagit
383 åtgärder för att stimulera bostadsbyggande och öka kreditmöjligheterna i områden med låga
384 marknadsvärden. Vi ser positivt på statliga kreditgarantier som ett verktyg för att fler ska kunna bo
385 och verka i hela landet och bifaller därför denna att-sats.
386 Vid Centerpartiets partistämma 2023 beslutades att investeringsstödet ska riktas till
387 bostadsbyggande i landsbygdskommuner. Vi har även föreslagit ett landsbygdslån i vår
388 budgetmotion för 2025 för att ytterligare stärka bostadsbyggandet utanför storstäderna. Då
389 motionens förslag ligger i linje med vår politik bifaller vi att-satsen.
390 Centerpartiet har redan tydliga förslag för bredbandsutbyggnad, särskilt i landsbygd och glesbygd. Vi
391 driver även på för en digital allemansrätt och ser IT-infrastruktur som en del av Sveriges
392 transportsystem. Då detta redan ingår i vår politik och budgetmotion anses att-satsen vara besvarad.
393 Centerpartiets budgetförslag för 2025 har vi föreslagit en ökning av infrastruktursatsningar med
394 1000 miljoner kronor. Detta inkluderar vägunderhåll, upphandlad trafik och järnväg. Vi har även lyft
395 att Trafikverket ska säkerställa att enskilda vägar håller god standard och bärighet. Då detta redan är
396 en del av vår politik anses att-satsen vara besvarad.
397 Vi delar motionens ambition att grundläggande samhällsservice ska finnas i hela landet. Vi driver
398 dock redan idag en politik för tillgång till skolor och vårdcentraler på landsbygden. Därför anser vi att
399 frågan redan är besvarad genom vår befintliga politik.
400 Centerpartiet har redan föreslagit ett landsbygdslån i vår budgetmotion för 2025, vilket ligger helt i
401 linje med motionens förslag. Då vi redan arbetar för detta anser vi att frågan är besvarad.

5.44 Tidningar och post

Motionsskrivare: Torsten Sandberg

Titel

Tidningar och post

Gammalt motionsnummer

Norrbottnen 3

Medskrivare

Område

Landsbygd och Regional utveckling

Brödtext

Tidningar

Våra papperstidningar delas inte längre ut till alla. Enligt uppgift gäller det ca 10 000 människor i Sverige och fler är säkert på tur. Alla personer, ofta äldre, kan inte använda digital teknik. Andra vill ha en papperstidning även om de är tekniskt kunniga. Papperstidningar ger överblick. Här kommer en berättelse från vinnaren av Årets kooperativ 2024, Servicecentrum i Övre Bygden i Kalix kommun.

"Vi tog kontakt med den distributionsansvarige för NTM Media när distributionen i postnummerområdet "95293" drogs in. I samband med indragningen till enskilda prenumeranter försvann också möjligheten för lanthandeln att som tidningsombud sälja lösnummer av de två lokaltidningarna. Föreningen har som affärsidé att lämna all tänkbar service i området. Föreningen erbjöds sig utkörning till ca 10 abonnenter i Övre Bygden. Utan att ta betalt av NTM Media. Tidningarna skulle levereras till en centralt belägen postlåda vid affären.

Det blev blankt nej. Efter mycket om och men gick de med på att leverera ett enda ex. av vardera tidningen till det café och bibliotek som finns i lanthandeln, tidningar som de lämnar i en brevlåda i centralorten 2,5 mil från lanthandeln. Föreningen får hämta dem där."

Det finns ett stort presstöd från staten för att distribuera tidningar men det hjälper tydligen inte.

Posten

Ett annat tragiskt kapitel är posten. Affären i Övre Bygden har avtal med Apoteket, Systembolaget, Bring, DHL med bussgods och spel/lotterier. Men posten vägrar. Föreningen har lovat att distribuera paket bara de får dem till affären dit det går en skolbuss.

"Vi har försökt att bli ombud för Postnord sedan starten 1996 men blivit nekade på grund av för litet befolkningsunderlag. Vi försökte för några månader igen att få en postbox vid Lanthandeln. Men det blev åter nej. Det skulle bli en förlustaffär för dem. Det går ca 2 postpaket per dag till området vilket blir ca 500 per år. Paket som invånarna nu måste hämta i centralorten, för en del mer än tre mil bort enkel väg. Vi frågade om posten inte borde tänka lite Hållbarhet i stället. Men kontaktpersonen

445 ansåg det var inte deras ansvar."

446

447 Tidigare gick det att lämna försändelser genom att fästa en "sticka" på brevlådan som talade om att
448 jag ville att lantbrevbäraren skulle svänga förbi min gård. Jag skulle i höstas skicka en stor
449 försändelse. Postbilen körde förbi, tjänsten hade tagits bort utan att vi fått information. Det blev att
450 åka 2,5 mil enkel väg till centralorten.

451

452 Minsta portokostnaden är 22 kr. Portot har blivit tre gånger så dyrt sedan 2017. Ett utrikesbrev
453 kostar 44 kr. Det är orimligt. Postnord vill inte att vi skickar brev. Förmodligen ett resultat av
454 trångsynt marknadsekonomi där varje affärgren skall bära sina kostnader. Utan hänsyn till
455 samhällsbehov. Tömningstider har försämrats. Paket försvinner men Vd uppges tjäna nästan en
456 miljon varje månad!

457

458 Centerpartiet

459

460 Det här måste Centerpartiet ta tag i. Det är det här som man talar mest om på landsbygden. Den
461 bristande postservicen och nu också tidningar drabbar inte bara enskilda människor utan också
462 företag.

463

464 Alla människors lika värde och rättigheter är grunden i Centerpartiets program. För rättvisa villkor i
465 hela landet. Nu utestängs den grupp som inte har tillgång till eller klarar digitala lösningar.
466 Människor blir utan sin tidning. Det är dags att leva upp till våra grundvärderingar som vi gjorde förr
467 innan allt skulle bli vinstdrivande.

468

469 Att-satser

470 [5.44.1](#) att Centerpartiet ser till att alla skall kunna få sin tidning i pappersformat.

471 [5.44.2](#) att Centerpartiet initierar en översyn av Postnord där hela Sverige får en god service och att
472 portokostnader blir rimliga.

473 Distriktets yttrande

474 Distriktsstyrelsens svar

475 Centerpartiet driver en politik för en levande landsbygd med likvärdiga möjligheter att kunna bo och
476 verka i staden men även ute på landsbygden. Motionären beskriver problematiken när distribution
477 av papperstidningar dras in och inte längre delas ut i glesbygd. Vidare beskriver motionären den
478 lokala Lanthandelns försök att få vara ombud till Postnord men nekas då Postnord anser att det inte
479 finns tillräckligt med befolkningsunderlag, Lanthandeln har dock avtal med flera andra aktörer som
480 beskrivs i motionen. Motionen lyfter glesbygdens svårigheter med bristande och i vissa fall obefintlig
481 service.

482 Distriktsstyrelsens föreslår stämman att besluta:

483 Att avslå 1. att Centerpartiet ser till att alla skall kunna få sin tidning i pappersformat

484 Att bifalla 2. att Centerpartiet initierar en översyn av Postnord där hela Sverige får en god service
485 och att portokostnader blir rimliga.

486 Motionen ska sändas till partistämman

487 **5.45 motion om servicenivå på landsbygden kopplat till**
488 **presstödet**

489 **Motionsskrivare:** Anders Iwerbo

490

491 Titel

492 motion om servicenivå på landsbygden kopplat till presstödet

493 Gammalt motionsnummer

494 Sörmland 8

495 Medskrivare

496

497

498 Område

499 Landsbygd och Regional utveckling

500 Brödtext

501 Mål med motionen

502 Att nedmonteringen av servicen på landsbygden bromsas upp och att beredskapsfrågan vägs in och
503 medel omfördelas för tryggheten och säkerheten.

504 Bakgrund

505 Idag läser det stora flertalet sina nyheter på webben. Dagstidningarna kämpar för sin överlevnad,
506 redaktionerna blir mindre och mindre, mycket nyheter köpes mainstream och de lokala nyheterna
507 får allt mindre plats.

508 För att klara ekonomin slutar flera tidningar distribuera sina tidningar utanför städer och samhällen.
509 Detta är en mkt oroväckande utveckling för våra landsbygder.

510 I tider av oro för kris- och krigstider, då vi talar om robusthet i samhället, om beredskap och att "det
511 vi vill ha fungera i tider av kris och krig, måste fungera i tider av fred" är det helt fel väg att gå utan
512 ordentlig avvägning.

513 Internet, radio och tv är så självklara medier i vår vardag att vi inte tänker på vad som händer om de
514 slås ut.

515 Staten behöver ta ett större ansvar i detta. Omfördela/utöka presstödet, rikta delar av det till
516 samhällsviktig insats såsom att distribuera tidningar även på landsbygderna.

517 Idag delas posten ut varannan dag, paket får man åka hitom ditom för att hämta själv. Servicen på
518 landsbygden försämras konstant. Samtidigt betalar boende på landsbygden skatt som alla andra,
519 många gånger mer tex då kollektivtrafikens utbud inte möter de behov en modern landsbygdsbo
520 har. Det gemensamma koncentreras till städerna, och har så gjorts i alla tider. Det är en ständig
521 kamp för landsbygdernas utveckling och existensberättigande. Rättvisa är inte att alla får lika,
522 rättvisa är att alla får hyfsat lika förutsättningar utifrån de behov som finns.

523 Därför yrkar jag att

524 Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts för att utreda en service/existensnivå för boende
525 på landsbygderna, gärna korrelaterat till stadsbors nyttjande av det gemensamma
526 skattefinansierade samhället och att en mer rättvis fördelning sker över landet.

527 Att Centerpartiet verkar för en nivå på landsbygdsservice som upprätthåller en skälig trygghetsnivå i
528 freds-, som i kris- och krisberedskapstider även för landsbygdsboende.

529
530

531 Att-satser

- 532 [5.45.1](#) att Centerpartiet verkar för att en utredning tillsätts för att utreda en service/existensnivå
533 för boende på landsbygderna, gärna korrelaterat till stadsbors nyttjande av det
534 gemensamma skattefinansierade samhället så att en mer rättvis fördelning sker över landet.
- 535 [5.45.2](#) att Centerpartiet verkar för en nivå på landsbygdsservice som upprätthåller en skälig
536 trygghetsnivå i freds-, som i kris- och krisberedskapstider även för landsbygdsboende.

537 Distriktets yttrande

538 Distriktsstyrelsens yttrande

539 Sörmland 8, Servicenivå på landsbygden kopplat till presstödet

540 Motionären tar upp det hot mot samhället och landsbygden, som det enligt motionären uppstår när
541 dagstidningar upphör att dela ut papperstidningar på landsbygden. Staten bör, enligt motionären, ta
542 ett större ansvar för samhällsservicen, inte minst ur ett beredskapsperspektiv. Distriktsstyrelsen
543 delar oron för den utveckling vi ser och vilka konsekvenser för demokratin som det får när tillgången
544 till journalistiska produkter alltmer hänvisas till nätet.

545 Staten har tidigare genom distributionsstöd och presstöd tagit ansvar för att en bred
546 nyhetsförmedling ska kunna ske med en mångfald av tidningsröster. Kostnadsutveckling och en allt
547 hårdare konkurrens i kombination med nya möjligheter att förmedla nyheter via nätet förändrade
548 förutsättningarna och ett nytt mediestöd infördes. Även om distributionsstödet finns kvar, så är
549 övriga stöd fortsättningsvis mer inriktat på redaktionen och bevakningen än på hur själva nyheterna
550 når mottagaren. Det nya mediestödet infördes 2024 och det är för tidigt att göra en utredning om
551 ändringar i en så ny stödform.

552 När det gäller att förmedla information i beredskapssyfte till befolkningen, så är det radio som är
553 den kanal som ska användas. Likväl som hushållen ska ha vatten och livsmedel i beredskap, så bör
554 det finnas en nödradio.

555 Motionären tar även upp postens försämrade utdelningsservice. Det är tyvärr en utveckling som
556 drabbat såväl stad- som landsbygdsbor. Distriktsstyrelsen delar däremot uppfattningen att
557 förutsättningarna att bo och verka över hela landet kan förbättras. Inte minst är det viktigt ur
558 beredskapssynpunkt att det finns trygghetspunkter på landsbygden för bygdens egen beredskap och
559 för att kunna underlätta vid en eventuell evakuering. På landsbygden finns ofta tillgång till
560 småskaliga lösningar och människor med drivkraft, vilket är nödvändigt i en krissituation.

561 Distriktsstyrelsen ser att Att-sats 1 omfattar befintligt redan driven politik, medan att-sats 2 lyfter in
562 en ny dimension i vikten av att ha fortsatt utveckling och existentiella grunder att stå på för att
563 kunna fungera även i kris- och krigstider.

564 Sörmland 8

565 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att avslå motionen

566 [5.46 Motion för ökad offentlig-privat samverkan \(OPS\) som](#) 567 [verktyg för hållbar landsbygdsutveckling](#)

568 **Motionsskrivare:** Mattias Andersson

569

570 Titel

571 Motion för ökad offentlig-privat samverkan (OPS) som verktyg för hållbar landsbygdsutveckling

572 Gammalt motionsnummer

573 Kronoberg 13

574 Medskrivare

575

576 Område

577 Landsbygd och Regional utveckling

578 Brödtext

579 Landsbygden står inför stora utmaningar som kräver innovativa lösningar. Bristande infrastruktur,
580 avfolkning och begränsad tillgång till kollektivtrafik försämrar möjligheterna till både ekonomisk
581 tillväxt och social hållbarhet. Samtidigt har privata aktörer ett växande intresse av att investera i
582 projekt som kombinerar ekonomisk avkastning med samhällsnytta. Offentlig-privat samverkan (OPS)
583 erbjuder en väg framåt genom att kombinera resurser, kunskap och innovation från både offentlig
584 och privat sektor.

585

586 Det finns en särskilt stor potential i att använda OPS för att utveckla flexibla mobilitetslösningar,
587 infrastruktur och andra tjänster som ökar landsbygdens attraktivitet och hållbarhet. För att
588 möjliggöra fler OPS-projekt måste dock vissa regelverk ses över och förbättras, och riktade insatser
589 behöver prioriteras.

590

591 Landsbygdens utveckling är avgörande för Sveriges framtid. Genom att kombinera offentlig sektors
592 långsiktighet och samhällsfokus med privat sektors innovationskraft och resurser kan vi skapa nya
593 lösningar på gamla problem. Ett konkret exempel är hur OPS kan användas för att skapa app-
594 baserade delningstjänster med eldrivna minibussar och elcyklar, vilket skulle kunna erbjuda hållbar
595 kollektivtrafik i glesbygdsområden.

596

597 För att detta ska bli verklighet måste vissa hinder undanröjas. Kommunallagens restriktioner gör det
598 i dag svårt för kommuner att ta ekonomiska risker, även i projekt med tydlig samhällsnytta.

599 Samtidigt begränsar LOU flexibiliteten i samarbeten med privata aktörer. Genom att arbeta för
600 ändringar i dessa regelverk kan vi öppna upp för fler innovativa lösningar.

601

602 Ett nationellt ramverk för OPS, tillsammans med riktade resurser och spridning av framgångsrika
603 exempel, kommer att ge landsbygdskommuner de verktyg de behöver för att skapa jobb, minska
604 koldioxidutsläpp och öka livskvaliteten för sina invånare.

605 Centerpartiet bör vara ledande i att driva frågan om offentlig-privat samverkan som en motor för
606 hållbar landsbygdsutveckling. Genom att ta tydlig ställning för dessa förslag visar vi att vi är redo att
607 sätta landsbygden i centrum och skapa förutsättningar för en levande och hållbar framtid.

608

609

610 Att-satser

611 [5.46.1](#) att utreda och utveckla riktlinjer för småskaliga OPS-projekt som fokuserar på
612 landsbygdsutveckling: Detta inkluderar tydliga modeller för ansvarsfördelning, finansiering
613 och riskhantering mellan offentlig och privat sektor.

614 [5.46.2](#) att revidera kommunallagen för att ge kommuner ökad flexibilitet att ingå OPS-avtal: Syftet
615 är att underlätta kommuners möjlighet att samarbeta med privata aktörer i projekt som
616 skapar långsiktig samhällsnytta.

617 [5.46.3](#) att förespråka undantag i lagen om offentlig upphandling (LOU) för innovationsfrämjande
618 OPS-projekt: Detta kan göra det enklare att upphandla ny teknik och tjänster som är
619 anpassade efter landsbygdens särskilda behov.

620 [5.46.4](#) att inrätta en nationell fond för medfinansiering av OPS-projekt för landsbygden: Denna
621 fond kan fungera som ekonomisk trygghet för kommuner och regioner som vill initiera
622 samverkansprojekt, men saknar tillräckliga resurser.

623 Distriktets yttrande

624 Bifall på hela motionen, Resultatet av denna motion kan bidra till att skapa nya obyråkratiska
625 strukturer och därmed bidra med lösningar på några av samhällets utmaningar.

626 Motionen omfattar också att det ska tas fram en fond där olika aktörer kan söka medel till
627 utvecklingsprojekt. Detta gör att förändringsarbetet kan genomföras på ett tryggare och snabbare
628 sätt.

629 Denna motion ligger helt i linje med Centerpartiets grundvärderingar om att hela Sverige ska utvecklas
630 och att detta ska göras utifrån invånarnas behov, möjlighet och delaktighet.

631 [5.47 Platsbaserad utvecklingspolitik för landsbygderna](#)

632 **Motionsskrivare:** Daniel Danielsson

633

634 Titel

635 Platsbaserad utvecklingspolitik för landsbygderna

636 Gammalt motionsnummer

637 Jämtland 20

638 Medskrivare

639

640 Område

641 Landsbygd och Regional utveckling

642 Brödtext

643 Bakgrund

644 EU har insett vikten av att adressera det missnöje som finns på landsbygderna, särskilt efter Brexit.
645 För att stärka landsbygdernas utveckling och minska klyftorna mellan stad och land har EU därför
646 infört tydligare verktyg för platsbaserad utveckling inom den Europeiska regionala
647 utvecklingsfonden. Det sker genom det politiska målet "Ett Europa närmare medborgarna" (PO5),
648 vilket syftar till att ge landsbygdsområden bättre förutsättningar för tillväxt, omställning och
649 utveckling.

650

651 Två centrala verktyg i denna strategi är:

- 652 • Integrerade territoriella investeringar (ITI)
- 653 • Lokalt ledd utveckling (LLU)

654

Dessa verktyg innebär att beslut om hur medlen används decentraliseras från storregionala program till lokalt anpassade strategier. Det påminner om Leader-metoden, som används inom Landsbygdsprogrammet och den europeiska gemensamma jordbrukspolitiken.

Problembeskrivning

Trots att dessa verktyg finns tillgängliga inom EU saknas idag stöd i svensk lag eller förordning för att implementera dem i Sverige. Detta gör att svenska landsbygder går miste om möjligheten att på ett mer flexibelt och effektivt sätt styra sin egen utveckling.

Slutsats

En mer platsbaserad utvecklingspolitik skulle ge svenska landsbygder samma möjligheter som övriga Europa att skapa tillväxt och stärka sin lokala utveckling. Därför bör Sverige anpassa sin lagstiftning för att fullt ut kunna dra nytta av EU:s verktyg för landsbygdsutveckling.

För att ge Sveriges landsbygder bättre förutsättningar för hållbar tillväxt och stärkt lokal beslutsmakt föreslår vi att:

Att-satser

[5.47.1](#) att Centerpartiet verkar för att verktygen ITI och LLU tillgängliggörs i Sverige genom nödvändiga lagändringar eller förordningar.

Distriktets yttrande

Motionären lyfter en viktig fråga om behovet av att stärka landsbygdernas möjligheter att själva styra sin utveckling genom EU:s verktyg Integrerade territoriella investeringar (ITI) och Lokalt ledd utveckling (LLU). Dessa verktyg har potential att skapa bättre förutsättningar för tillväxt och omställning i landsbygdsområden, men kan i dagsläget inte fullt ut tillämpas i Sverige på grund av bristande lagstöd. /Centerpartiet har länge arbetat för en starkare landsbygdspolitik där beslut ska fattas så nära människor som möjligt. Vi ser positivt på att ITI och LLU kan bidra till att decentralisera utvecklingsmedel och stärka den lokala självbestämmanderätten. Erfarenheter från Leader-metoden visar att lokalt förankrade strategier skapar bättre och mer långsiktiga resultat än centralstyrda initiativ. /För att Sveriges landsbygder ska kunna dra full nytta av dessa EU-verktyg krävs anpassningar i svensk lagstiftning och förordning. Att verka för detta ligger helt i linje med Centerpartiets politik för en levande landsbygd med stark lokal utvecklingskraft. /Distriktsstyrelsen i Jämtlands län delar motionärens uppfattning att Sverige bör anpassa sin lagstiftning för att möjliggöra användningen av ITI och LLU. Centerpartiet ska därför arbeta för att dessa verktyg tillgängliggörs i Sverige genom nödvändiga lagändringar eller förordningar

5.48 Sverige behöver en egen sammanhållningspolitik

Motionsskrivare: Maria Kristoffersson

Titel

Sverige behöver en egen sammanhållningspolitik

Gammalt motionsnummer

Västerbotten 3

697 Medskrivare

698

699 Område

700 Landsbygd och Regional utveckling

701 Brödtext

702 På europainivå finns en sammanhållningspolitik, en politik som syftar till att skapa tillväxt och
703 sysselsättning lokalt och regionalt i hela Europa. Det blir nu allt tydligare när norra Sverige leder den
704 gröna omställningen att landet Sverige behöver en egen sammanhållningspolitik för att hålla ihop
705 landet från söder till norr.

706 När vi norr pratar om elbrist, om usla transportmöjligheter, inga nattåg, dåliga vägar och brist på
707 arbetskraft så förstår inte sörlänningen vad vi pratar om riktigt. Hos dem är det hög arbetslöshet,
708 problem med försenade tåg, kriminalitet och gängvåld som ligger top of mind.

709 Hos oss i norr handlar de motsättningarna som finns om kampen om mark och vatten som i
710 renmarkskommittens utredning som lades ner. De motsättningar den skapar är lika svår att förstå
711 för en sörlänning som det är för en norrlänning att förstå utanförskapsområdenas utmaningar och
712 gängkriminalitet.

713 Att ha 25-30 mil enkel väg till BB skulle inte accepteras söder om Dalälven, men för oss i norr är det
714 en verklighet. Hos oss skulle det vara svårt att acceptera att inte kunna känna sig trygg nattetid ute
715 på byn, vilket är en verklighet för de som bor i flera Stockholmsförorter.

716 Jag menar att Sverige måste jobba på nya sätt för att minska regionala skillnader och ojämlikheter
717 och olika utmaningar. Sveriges regioner behöver olika prioriteringar och den lokala nivåns inflytande
718 över resurser och tillväxtmedel är en förutsättning för ett framgångsrikt utvecklingsarbete.

719 Vi behöver en mer decentraliserad politik, en smartare politik som utgår från att det måste vara
720 skillnad även på politikens prioriteringar, utifrån de olika förutsättningar som finns. Det här blir än
721 mer tydliga i kampen om energin och elen.

722 Norrbotten pratar om mer vindkraft och vätgasledning som energitransportlösning istället för
723 elledningar då de har för låg kapacitet och skåningar protesterar mot vindkraft och moderater
724 drömmer om kärnkraft. Det kommer att bli en dragkamp om el och energi mellan norr och söder om
725 vi inte tar tag i frågan för att hålla samman landet.

726 Min övertygelse är att innovation, digitalisering, ekonomisk omvandling och stöd till småföretagen
727 liksom förståelse för vikten av att ta hänsyn till nyttjande av mark och vatten och att värna naturen,
728 driver landet Sverige framåt.

729 Ska Sverige vara ett föregångsland som investerar i energiomställning, förnybara energikällor och
730 klimatarbete så måste Centerpartiet skapa och driva en politik som utgår från de regionala
731 förutsättningarna och som fördelar resurser och medel utifrån att det faktiskt ser olika ut.

732

733 Att-satser

734 [5.48.1](#) att Centerpartiet stämma beslutar att ge partistyrelsen i uppdrag att ta fram en
735 sammanhållningspolitik för Sverige.

736 Distriktets yttrande

737 Distriktet föreslår att bifalla motionen då vi anser att vi som parti bör gå före för regionalt anpassade
738 politiska lösningar baserade på den lokala och regionala verkligheten. Centerpartiet behöver
739 förtydliga sin decentraliserade politik, som utgår från att det måste vara skillnad även på politikens
740 prioriteringar, utifrån de olika förutsättningar som finns. Som tex då det gäller energin, elen och
741 kompetensförsörjningen. Ska Sverige vara ett föregångsland som investerar i energiomställning,

742 förnybara energikällor och klimatarbete så måste Centerpartiet skapa och driva en politik som utgår
743 från de regionala förutsättningarna och som fördelar resurser och medel utifrån att det faktiskt ser
744 olika ut.

745 5.49 Motion om regional utveckling och 746 sammanhållningspolitiken

747 **Motionsskrivare:** Charlotta Englund

748

749 Titel

750 Motion om regional utveckling och sammanhållningspolitiken

751 Gammalt motionsnummer

752 Örebro 1

753 Medskrivare

754

755 Område

756 Landsbygd och Regional utveckling

757 Brödtext

758 Sveriges regioner har idag flera viktiga uppdrag. Ett av dem är att vara ett nav för den regionala
759 utvecklingen. Inom den regionala utvecklingen står regioner inför olika utmaningar och de har även
760 styrkor och goda exempel som kan spridas vidare till andra. När regionerna får möjlighet att möta
761 sina olika utmaningar utifrån de regionala förutsättningarna blir även Sverige som nation starkare.
762 Tillsammans skapar vi då ett mer robust samhälle.

763

764 Regionerna har idag olika möjlighet att stötta den regionala utvecklingen eftersom man har tillgång
765 till finansiering från fler håll. Regionerna kan avsätta egna utvecklingsmedel, det statliga uppdraget
766 finansieras med så kallade för 1:1-medel och därefter finns det EU-medel att söka.

767

768 Som aktiva regionpolitiker i Mellansverige kan vi konstatera att utan EU-medel hade vi inte i samma
769 utsträckning kunnat stötta företag och offentlig verksamhet med energieffektiviseringsåtgärder eller
770 för grön omställning. Vi hade inte kunnat avsätta medel för aktörer som hjälper dem som får en
771 möjlighet att få ta sitt första kliv in på arbetsmarknaden, de som sedan bidrar till ökade
772 skatteintäkter och möter våra kompetensförsörjningsutmaningar. Inte heller hade vi kunnat stötta
773 idéer som nu blivit framgångsrika företag eller lokala initiativ på landsbygden som i föreningsform
774 driver en affär fylld med lokala produkter.

775

776 Sammanhållningspolitiken var en av grundstenarna när man byggde upp samarbetet inom
777 Europeiska unionen. Den syftar till att minska de ekonomiska och sociala skillnader som finns mellan
778 regioner inom ett land eller mellan länder. Tanken är att få en balanserad tillväxt och utveckling i de
779 olika regionerna. Avsätta pengar är tänkta att stödja ekonomisk tillväxt och social inkludering genom
780 att stimulera innovation, grön omställning, möta samhällsutmaningarna och driva på en positiv
781 utveckling i de olika regionerna.

782

783 Eftersom Centerpartiet alltid har arbetat för en jämlik och hållbar utveckling, där beslut fattas så
784 nära individen som möjligt yrkar vi på

785 Att-satser

786 [5.49.1](#) att Centerpartiet för en aktiv politik på nationell nivå för att främja att europeiska medel för
787 regional utveckling kommer regionerna till del så att de kan möta sina olika utmaningar och
788 kan sprida sina styrkor.

789 [5.49.2](#) att Centerpartiet för ett aktivt påverkansarbete på Europainivå för att säkerställa att Sveriges
790 regioner även fortsatt kan ta del av utvecklingsmedel.

791 Distriktets yttrande

792 Den linje motionen drar sammanfaller väl med Centerpartiets egna prioriteringar och åsikter.
793 Centerpartiet förespråkar en aktiv politik för att främja regional utveckling med hjälp av EU-medel
794 och betonar vikten av att anpassa politiken efter regionala förutsättningar och behov. Motionen
795 ligger väl i linje med Centerpartiets befintliga politik, men med vissa nyare betoningar. Deras
796 grundläggande engagemang för regional utveckling och EU-samarbetet är etablerat, men har på
797 senare tid fokuserat mer på att förenkla EU:s byråkrati och att prioritera klimatomställningen inom
798 ramen för den regionala utvecklingspolitiken.

799 5.50 Överför ansvaret för regionala vandringsleder till 800 regionerna

801 **Motionsskrivare:** Henrik Juhlin

802

803 Titel

804 Överför ansvaret för regionala vandringsleder till regionerna

805 Gammalt motionsnummer

806 Stockholms län 69

807 Medskrivare

808

809 Område

810 Landsbygd och Regional utveckling

811 Brödtext

812 Bakgrund

813 Vandringsleder är en viktig del av Sveriges friluftsliv och bidrar till både folkhälsa och turism. I dag
814 ligger ansvaret för regionala vandringsleder ofta hos Länsstyrelsen, trots att regionerna fått utökade
815 uppdrag inom regional utveckling och folkhälsa. Genom att ge regionerna ett tydligare ansvar för att
816 planera och utveckla dessa leder kan man bättre integrera friluftslivets infrastruktur i regionernas
817 övriga verksamheter och strategier.

818

819 Problemformulering

820 När Länsstyrelsen ansvarar för de regionala vandringslederna blir kopplingen till exempelvis regional
821 turism och folkhälsa inte alltid optimal. Eftersom regionerna redan har ett samordnande ansvar för
822 viktiga samhällsfunktioner, kan en överföring av ledansvaret innebära mer samlade insatser för att

823 främja rekreation och friluftsliv.

824

825 Motivering

826 Regionerna har i dag en central roll i att planera och driva utvecklingen inom kollektivtrafik, folkhälsa
827 och regional tillväxt. Att även ge regionerna ansvar för de regionala vandringslederna skulle stärka
828 helhetsperspektivet och möjliggöra bättre samordning mellan olika aktörer. Det skulle också ge
829 regionerna större möjlighet att profilera och utveckla lederna utifrån lokala och regionala
830 förutsättningar, vilket i sin tur gynnar folkhälsa, turism och det lokala näringslivet.

831

832 Att-satser

833 [5.50.1](#) att Centerpartiet verkar för att ansvaret för planering och utveckling av regionala
834 vandringsleder överförs från Länsstyrelsen till Regionerna, i syfte att bättre samordna
835 friluftslivets infrastruktur med regionernas utvecklings- och folkhälsomål.

836 Distriktets yttrande

837 Distriktsstyrelsen instämmer i att detta bör vara en regional fråga i enlighet med
838 subsidiaritetsprincipen. Förslaget är ett nytt ställningstagande och därför föreslår distriktsstyrelsen
839 att den vidaresänds till partistämman.